

Memo

Datum: 17 oktober 2018

Pagina
1/4

Bijlagen

Onderwerp
Afspraken houdbare overheidsfinanciën Curaçao

Aanleiding

Op 9 oktober jl. heeft de minister van Financiën, de heer Kenneth Gijsbertha, namens de regering van Curaçao een reactie gegeven op het Cft-bericht op basis van artikel 12 lid 5 van de Rijkswet financieel toezicht (Rft). Dit Cft-bericht komt voort uit het advies van het Cft bij de vastgestelde eerste begrotingswijziging 2018 en de reactie op de tweede uitvoeringsrapportage van 29 augustus 2018 (Cft 201800183) op grond van Rft artikel 12 lid 2 en artikel 17 jo. artikel 12 lid 3. Sindsdien hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden tussen de regering van Curaçao en het Cft.

In navolging van de reactie van Curaçao van 9 oktober jl. hebben de minister-president van Curaçao, de heer Eugene Rhuggenaath en de Minister van Financiën de heer Kenneth Gijsbertha, beiden namens de regering en de voorzitter van het Cft Curaçao en Sint Maarten, de heer Raymond Gradus, namens het College, de intentie uitgesproken afspraken te willen maken die binnen afzienbare tijd moeten leiden tot een situatie van houdbare overheidsfinanciën van Curaçao. Deze afspraken treft u bijgevoegd aan.

Afspraken tussen de regering van Curaçao en het Cft

De overwegingen die ten grondslag liggen om te komen tot afspraken zijn:

a) Begroting 2018

Ondanks de economisch moeilijke situatie voor Curaçao die weinig financiële armslag genereert, heeft de regering van Curaçao zich bijzonder ingespannen om de begroting 2018 sluitend te maken, hetgeen waardering verdient. De onderliggende meerjarige budgettaire problematiek is echter onverminderd ernstig en niet opgelost, omdat de meeste van de genomen maatregelen een ad hoc-karakter hebben en/of incidenteel van aard zijn. Geconstateerd moet worden dat de in 2012 door de Rijksministerraad (RMR) aan de regering van Curaçao gegeven aanwijzing onvoldoende heeft geleid tot duurzame en houdbare overheidsfinanciën. Het is daarom noodzakelijk alsnog de (meerjaren-)begroting structureel in evenwicht te brengen, door de onderliggende problematiek met de nodige daadkracht aan te pakken.

b) Herstel van de economie

Versterking van de economie van Curaçao vereist vooral private investeringen. Private investeerders willen hun risico's beperken en kunnen vertrouwen op de stabiliteit en kwaliteit van het ambtelijk en bestuurlijk overheidsapparaat. Een noodzakelijke basisvoorwaarde daarvoor is een duurzaam en gedegen beheer van de overheidsfinanciën.

Na onderling overleg zijn daarom de volgende afspraken overeengekomen:

1) UTS

Een voorbeeld van een ad hoc-maatregel is de vordering van ANG 37 miljoen op UTS. Inmiddels is in de brief van 9 oktober jl. een (voorwaardelijke) betalingsregeling opgenomen, die anders luidt dan beschreven is in de brief van 12 september jl. Afgesproken wordt dat indien blijkt dat de betaaltermijnen zoals nu aangegeven niet worden gerealiseerd¹, er voor het resterende bedrag van ANG 37 miljoen minus de reeds plaatsgevonden betalingen een voorziening ten laste van de gewone dienst wordt getroffen. Tevens zal in dat geval binnen 3 maanden een begrotingswijziging met compenserende maatregelen voor dit bedrag van de voorziening door de Staten worden vastgesteld.

2) Financieel beheer

Een belangrijke voorwaarde voor het oplossen van de structurele problematiek is het op orde brengen en houden van het financieel beheer. Zonder goed financieel beheer is een ordentelijk begrotingsproces niet mogelijk. De (ultieme) toetssteen voor goed financieel beheer is het tijdig vaststellen van een jaarrekening met goedkeurende accountantsverklaring. Afgesproken wordt dat de regering van Curaçao zeker stelt dat dit het geval zal zijn met de jaarrekening 2021, die uiterlijk 15 oktober 2022 moet zijn

¹ In de brief van 9 oktober 2018 is aangegeven dat in oktober 2018, maart 2019 en juni 2019 een betaling van resp. ANG 14.175.000, ANG 13.912.500 en ANG 13.912.500 plaatsvindt.

voorzien van een goedkeuring door de accountant. Daartoe is het noodzakelijk dat de financiële kolom van de ministeries van Curaçao snel en drastisch wordt versterkt. De regering van Curaçao zal daartoe middels prioritering in de begroting de benodigde financiële middelen vrij maken, waarmee met een op te stellen roadmap de doelstelling wordt bereikt. Deze roadmap zal voor uiterlijk 1 februari 2019 ter toetsing aan het Cft worden voorgelegd.

3) Belastingheffing en -inning

Het is dringend noodzakelijk dat alle personen en bedrijven naar draagkracht en in overeenstemming met de wet gaan bijdragen aan duurzame overheidsfinanciën. Dit laatste is immers ook in het belang van de gehele Curaçaose gemeenschap. Daartoe zal de regering van Curaçao:

- a) nog in 2018 duidelijk maken hoe in het eerste kwartaal van 2019 de belastingheffing en -inning op orde worden gebracht en dit zal aan het Cft worden voorgelegd;
- b) in het eerste kwartaal van 2019 met een plan van aanpak komen dat zicht biedt op een nog in deze kabinetsperiode te realiseren belastingherziening.

4) Informatieverstrekking

Om zijn taak naar behoren te kunnen uitvoeren dient het Cft te beschikken over de daarvoor benodigde informatie, te verstrekken door de onderdelen van de overheid van Curaçao, onder meer de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de overheidsentiteiten. Dit omvat ook de meerjarenramingen van de sociale zekerheid en de zorg. Het Cft krijgt snel en volledig de beschikking over de informatie die noodzakelijk voor de uitoefening van het toezicht. Zo wordt het Cft in staat gesteld zijn werk te doen. Over de wijze van informatieverstrekking van ministeries en entiteiten zullen op ambtelijk niveau nadere werkafspraken worden gemaakt.

5) HNO

Bij HNO doen zich grote meerjarige risico's voor, welke nog onvoldoende in beeld zijn. Daartoe worden de volgende afspraken gemaakt:

- a) De toegezegde aanlevering van de second opinion bevindingen van SOAB op de businesscase en de gevoeligheidsanalyse HNO is nog niet gedaan omdat het traject van hoor- en wederhoor meer tijd zou vragen. De regering van Curaçao zal dit traject versnellen zodat deze informatie uiterlijk vóór 1 december 2018 aan het Cft wordt verstrekt.
- b) De nieuw ingestelde HNO-entiteiten (HNO Transitie en Exploitatie) worden door Cft aangemerkt als onderdelen van de collectieve sector. De aanvullende investeringsfinanciering van HNO van maximaal ANG 200 miljoen telt volgens het Cft dan mee, net als de oorspronkelijke financiering, in de berekening van de schuldquote. De regering van Curaçao wacht de toetsing van het CBS af.
- c) In het aan het Cft op 18 juni jl. overhandigde Exploitatiedeel HNO wordt aangegeven dat HNO vooralsnog tot ANG 59 miljoen hogere exploitatiekosten leidt maar dat dit gecompenseerd wordt door een hogere efficiëntie in de ziekenhuiszorg. Voor wat betreft de exploitatie van HNO draagt de regering van Curaçao er zorg voor dat in 2019 de benodigde maatregelen worden genomen om de noodzakelijke kostenbesparing van minimaal ANG 59 miljoen

structureel te realiseren. Deze maatregelen zullen vóór 1 februari 2019 ter toetsing aan het Cft worden voorgelegd, die daar desgewenst een second opinion op kan uitvoeren.

6) Eindschuldpositie van Sehos

In het SOAB-rapport (12 september 2018) inzake de eindschuldpositie van Sehos wordt vermeld dat de directie van Sehos aangeeft voor de sanering van de schulden voor 2018 en 2019 een verhoging van het budget van ANG 15,3 miljoen nodig te zullen hebben. De regering van Curaçao heeft aangegeven deze budgetneutraal binnen het schommelfonds (BVZ-fonds) te willen opvangen. Er bestaat echter onduidelijkheid over dit bedrag en de wijze waarop dit binnen het schommelfonds is op te vangen.² Ervan uitgaande dat het langlopend deel (ANG 30,5 miljoen) van de schulden van Sehos in de balanssfeer ten laste van het vermogen van het Land verwerkt dienen te worden, is er sprake van een verslechterende balanspositie. Er is het volgende afgesproken:

- a) Vóór 1 november 2018 wordt het Cft geïnformeerd over de omvang van de budgetverhoging en de wijze waarop deze binnen het schommelfonds kan worden opgevangen of deze (gedeeltelijk) ten laste komt van de lopende dienst van het Land. Als dat het geval is worden binnen de begroting compenserende maatregelen daarvoor getroffen.
- b) Uiterlijk 1 december 2018 zal bij het Cft worden aangegeven welke beleidsmaatregelen de regering van Curaçao voorstaat om de balanspositie niet verder uit te hollen.

7) Herfinanciering

De regering van Curaçao zal zo spoedig mogelijk een voorstel aan de RMR doen, waarmee zij de RMR vraagt in te stemmen met herfinanciering van de in 2020 aflopende lening ad ANG 100 miljoen in de vorm van een 7-jarige sinking bonds. Nadat een voorstel voor herfinanciering aan de RMR is gedaan, komt Curaçao in aanmerking voor de mogelijkheden die Rft biedt voor investeringen op de kapitaaldienst.

Ondertekening

Bovenstaande afspraken zijn op woensdag 17 oktober 2018 te Willemstad Curaçao aldus overeengekomen,

namens de regering van Curaçao,

E.P. Ruyggenaath MBA
Minister-president

K.A. Gijsbertha
Minister van Financiën

namens het Cft Curaçao en
Sint Maarten,

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus
Voorzitter

² Zie hiervoor de brief van de SVB aan de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) (van 5 oktober 2018)